

Af Tina Saaby
Direktør
Dansk Byplanlaboratorium

Sektorer og siloer såvel som splittelsen mellem by og land starter et sted. På Borgen kan man vise vejen for helhedsplanlægning og samarbejde ved at arbejde sammen på tværs af ministerier.

Fra frakobling til fællesskab

Helhed og langsigtet planlægning

Vi har brug for et nyt grønt Danmarks-kort. En plan, der fastholder Danmarks kyster som fælleseje og identitet og som skaber nye landskaber med plads til både skov, naturgenopretning med sunde vandsystemer og biodiversitet, landbrugsarealer samt rekreative områder. En plan, der sikrer energiarealer, der understøtter landskabets karakter.

Et nyt grønt Danmarkskort indtænker på den lange bane også bosætning, detailhandel og resiliente lokalsamfund. Planen udvikler landdistrikter og de større byer, så de understøtter hinanden og den diversitet, som vi ønsker, at Danmark skal rumme for valg af vores hverdagsliv.

Hvor blev sammenhængen af?

Da Dansk Byplanlaboratorium blev etableret i 1921, blev det åbne land og byerne set som et samspil. Det åbne land producerede mad, havde gartnerier og rekreative områder og var både ramme om hverdagsliv og fritid.

Siden er det i højere grad blevet en del af globale markeder. Det leverer landbrugsvarer, transportkorridorer og energi, og forbindelsen til vores byer er svækket. By og land er i dag frakoblet hinanden både planmæssigt, mentalt og i den offentlige debat, og det gør det svært at skabe helhed og sikre fællesskaberne på tværs.

Dette nummer af Byplannyt handler om det åbne land. Vi har samlet en række aktører inden for det brede felt af initiativer, der lige nu udspiller sig i landet og landskabet.

Planlægning skal give tilbage

I byplanlægningen har fagfolk gennem årtier arbejdet med, at projekterne skulle give noget tilbage til byen. Lokalplaner er blevet udviklet med sammenhæng til de visioner og strategier, som lokale politikere har haft.

Det har betydet, at de enkelte planer er set i sammenhæng med de mange dagsordener og strukturer, som har spillet en rolle på det givne tidspunkt. Der har været mange processer, både den lovbestemte høring og andre inddragende initiativer for at lytte, forstå, inddrage og engagere det lokale.

Det er blevet til bestemmelser om offentlige stier, cykelforbindelser, legepladser, fællesskaber, tryghed, biodiversitet, bynatur, klimatilpasning, æstetik, tilgængelighed og meget andet, der er vigtigt for et sammenhængende Danmark.

Vi har brug for ministerielt samspil

Der er noget at lære for byerne, når vi skal udvikle det åbne land til noget andet end landbrug og energiproduktion. Vi skal tænke i helheder, fællesskaber og synergier.

De mange omlægningsplaner og landskabsprojekter skal fremadrettet give noget tilbage til landskabet, både i forhold til klima, oplevelser og natur. Og her er det ikke rundkørsler med detailhandel, men cykelforbindelser, smukke naturoplevelser, stilhed og natur, der igen lever. Det kræver planlægning.

Jeg håber, at der med en ny regering kommer et større samspil mellem de forskellige ministerier. Sektorer og siloer såvel som splittelsen mellem by og land starter et sted. På Borgen kan man vise vejen for helhedsplanlægning og samarbejde ved at arbejde sammen på tværs af ministerier.

Planlægningen kan på den måde blive det redskab, der samler initiativerne, skaber merværdi og får mest muligt ud af offentlige investeringer.